

Naša SKUPNOST

GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

VII. LETNIK

OKTOBER 1966

9 ŠT.

CENA 0.30 N. DIN (30 S. DIN)

Prvo polletje je bilo uspešno

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je na seji dne 9. septembra 1966 razpravljala o družbenem razvoju in izvrševanju proračuna občine v prvem polletju 1966. Odborniki so v razpravi poudarili, da je bilo gibanje gospodarstva v prvem polletju dokaj ugodno in da se je naša občinska skupnost uspešno prilagodila novim pogojem gospodarjenja. V uvodnem poročilu, ki ga je na seji skupščine prebral predsednik sveta za industrijo, promet in gradbeništvo Jože Počivavsek, je bila podana ocena tega gibanja. Ker je poročilo zanimivo, ga v celoti posredujemo našim bralcem.

Ukrepi gospodarske reforme so v precejšnji meri spremenili pogoje nadaljnjega družbeno-ekonomskega razvoja naše občinske skupnosti. Zive so še vedno razprave v naših organih in sami skupščini, ko smo sestavljali program razvoja naše občinske skupnosti z...

zmanjšalo število zaposlenih kar kaže, da delovne organizacije še vedno teže k družbeno ne preveč primernemu organizacijskemu ukrepu dvigovanja produktivnosti dela, k odpušcanju delavcev.

Od gospodarskih panog izkazuje ugodnejše gibanje poslovnih rezultatov kmetijstvo. Njegovi rezultati so vidni predvsem, če jih merimo z indeksi zlasti zaradi neugodnih rezultatov v preteklih obdobjih. Nekoliko ugodnejši pogoji, ki so jih privedli ukrepi gospodarske reforme, zlasti pa notranje organizacijski ukrepi v Agro-kombinatu Emoni, so povečali stopnjo ekonomičnosti poslovanja in s tem tudi dohodek podjetja. Ustvarjanje dohodka je preseglo programirani porast, saj je v prvem polletju doseženega že več kot tri četrtine dohodka, predvidenega za celo leto. Če se bo takšna dinamika poslovanja zadržala do konca leta, bo podjetje doseglo potrebno poslovno sigurnost, organi upravljanja pa čvrsto materialno podlago za svojo nadaljnjo politiko.

Manj ugodno je bilo poslovanje industrije, kljub temu, da obseg in vrednost poslovanja še vedno naraščata. Osnovna značilnost je, da so se uresničile napovedi, ki so bile izrečene ob razpravah v naši skupščini o vplivih novih gospodarskih ukrepov. Te se izražajo v znižanju stopnje ekonomičnosti in s tem tudi stopnje porasta narodnega dohodka v industriji. Ukinitvev prispevka iz dohodka je sicer nadomestila povečanje stroškov, kar je omogočilo porast dohodkov za 25 odstotkov, vendar ta značilnost opozarja, da se bodo delovni kolektivi v letu 1967 znašli v težjih poslovnih pogojih. V prihodnje namreč ni pričakovati občutnejših olajšav pri delitvi z družbo in bo zato povečanje stroškov neposredno vplivalo na občutnejše zaostajanje ustvarjenega do-

(Nadalj. na 2. str.)

Na vogalu Kajuhove in Zaloške ceste je še vedno kup železja, ki ga delavci kar tukaj krivijo za gradbene potrebe, okoliški stanovalci se sprašujejo, kdaj bo ta prostor urejen

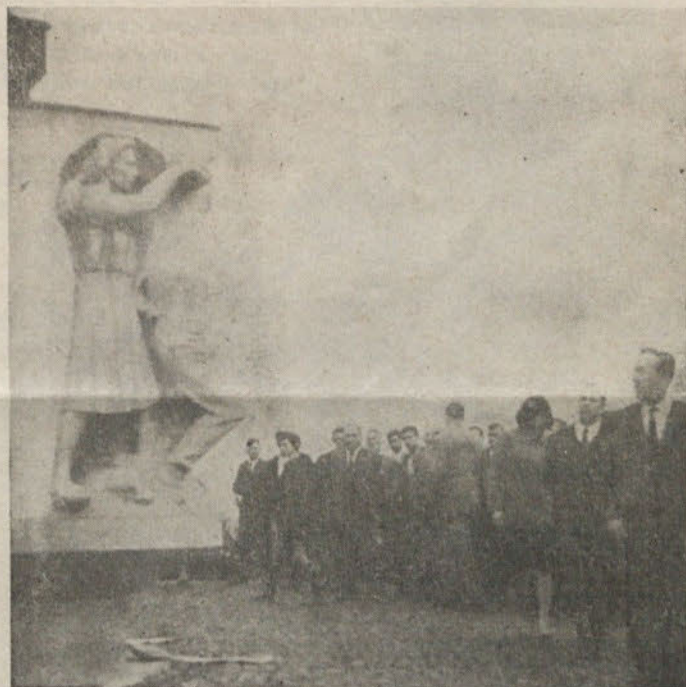
letošnje leto. Naporno delo družbenih in strokovnih organov pri sestavljanju takšnega programa razvoja, ki naj bi pomenil resnično usklajevanje družbenih potreb s spremenjenimi pogoji ni bilo zaman. Upravičenost in smotrnost teh naporov se uresničuje z ugotovitvijo, da se je družbeno življenje v naši komuni uspešno prilagodilo novim družbeno-ekonomskim pogojem. Realni pogoji na usmerjanje družbenega

šanja organizacije in izvajanju vseh družbenih nalog v letošnjem 1. polletju. Gospodarstvo kot celota se tudi v letošnjem letu še nadalje razvija, povečuje proizvodnjo in realizacijo ter krepi svojo materialno osnovo. Tudi družbeno-ekonomska vrednost gospodarjenja nadalje narašča, saj je ustvarjeni narodni dohodek na delavca ponovno poraste. Proti programskim predvidevanjem pa se je ponovno

Delegacija KP iz Treviza na Urhu

Nedavno tega je delegacija KP Italije iz Treviza, ki je prišla v Slovenijo na povabilo CK ZKS, med bivanjem v Ljubljani obiskala tudi znano mučilnico in belogardistično postojanko na Urhu. V delegaciji, ki je štela 64 članov, je bilo tudi več veteranov iz odporniškega gibanja v Italiji med drugo svetovno vojno.

je na kratko orisal zgodovinski razvoj delavskega gibanja na območju naše občine in še posebej poudaril da sta že pred drugo svetovno vojno na našem terenu delovala tudi dva vodilna člana KP Italije, in sicer Umberto Massolla ter Martini Rigoletto. Massolla je bil tedaj član direkcije italijanske partije, medtem

Člani delegacije si ogledujejo spomenik žrtvam belogardističnega terorja na Urhu

Na Urhu so goste pričakali predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje. Potem ko so položili venec pred spomenik žrtvam, so si z velikim zanimanjem ogledali okoličico. S posebno pozornostjo so razgledali razstavljene dokumente v cerkvi ter poslušali razlago o grozodejstvih belogardističnih zločincev. Podpredsed. skupščine Polde Maček ml. jim

ko je bil Rigoletto član njenega CK.

Po končanem ogledu postojanke so si gostje in domačini izmenjali darila ter si za slovo pristržno segli v roke. Vodja delegacije je v zahvalnem govoru poudaril, da so bili povsod v Sloveniji deležni velike pozornosti in gostoljubja s strani naših ljudi in uradnih predstavnikov in da bo zanje to srečanje ostalo nepozabno.

POZOR, nimaš prednosti!

Prometna vzgoja občanov v naši družbi še nima tiste veljave, ki ji gre. Vsakodnevne kronike nesreč nam to potrjujejo. Zlasti je ta vzgoja in disciplina pomembna v večjih mestih in zgoščenih industrijskih naseljih, kot so na primer Moste. V zvezi s tem smo zaprosili za razgovor komandirja postaje v Mostah EDA JERMANA, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Kako se v praksi izvaja temeljni zakon o varnosti v prometu?

Namen novega zakona o varnosti v prometu je v tem, da se izboljša varnost udeležencev v cestnem prometu. Po določilih tega zakona je zapupana skrb za varnost prometa razen organom za notranje zadeve (milice) tudi vsem družbenopolitičnim skupnostim in njihovim organom, delovnim organizacijam, ki skrb

za gradnjo in vzdrževanje cest, vsem organizacijam, ki uporabljajo vozila v cestnem prometu in tudi vsem občanom.

Zakon predvideva, da se mora promet odvijati tako, da osebe in vozila niso ovira v prometu, da ne povzročajo škod in da ne spravljajo v nevarnost zdravja in življenja ljudi. Menim, da občani z določili novega zakona še niso (Nadalj. na 6. str.)

VSEBINA:

- Problemi urb. str. 2
- Smrad sredi Ljubljane stran 4
- Fotoreportaža Yulon stran 5
- Kaj je z garažami v Mostah stran 6
- Vse o športu stran 8

Prvo polletje je bilo uspešno

Nadaljevanje s 1. strani

hodka, s tem pa tudi na manjšo dinamiko porasta sredstev za osebne dohodke in razširjeno reprodukcijo.

Od drugih gospodarskih panog je treba posebej opozoriti na problematiko razvoja družbene obrti, ki nima potrebne stopnje porasta gospodarske moči. To je še toliko bolj problematično, ker je prav obrt ena od panog, ki bi se morala najhitreje razvijati. Neodgovarjajoč razvoj potrjujejo tudi dejstva, da se znižuje število zaposlenih v obrti, kar nedvomno znižuje delovne zmogljivosti te panoge.

Nasprotno pa beleži družbeno gostinstvo ugodnejši razvoj, ki bi ga bilo treba prav zato še posebej spodbujati za še hitrejši napredek.

povprečje v negospodarstvu v prvem polletju lanskega leta precej višje (gospodarstvo 58 tisoč 200, negospodarstvo 70.000 starih dinarjev).

Letošnje povprečje OD prvega polletja v negospodarstvu je 92.900 starih dinarjev, v gospodarstvu pa 82.900 starih dinarjev. V negospodarstvu so se bistveno izboljšali osebni dohodki v otroškem varstvu, kjer so bili OD lanskega leta precej pod povprečjem. Tudi povprečni osebni dohodki v šolstvu so na zadovoljivi stopnji, saj dosegajo povprečje v prvem polletju letošnjega leta 100.200 starih dinarjev, in sicer osnovne šole in gimnazija 97.500, visoka šola za telesno kulturo in šolski center tiska in papirja pa 112.000 starih dinarjev.

predvideni dinamiki. Manjše zastojanje pri tem glavnem viru dohodkov je nadomestil priliv dohodkov iz naslova davkov, s čimer je bil načrt dohodkov proračuna za I. polletje v celoti izpolnjen. To je omogočilo normalno financiranje potrošnikov občinskega proračuna v mejah, določenih s programom družbenega razvoja občine.

Akuten problem financiranja šolstva, ki je bil lani vse leto pričujoč v organih naše skupščine, se letos ne pojavlja v tako zaostreni obliki. S tem, da so finančna sredstva šolskega sklada kolikor je mogoče zagotovljena po dinamiki letnega proračuna, lahko šole opravljajo za letošnje leto vse temeljne naloge v programiranem obsegu. Vsekakor je to pripisati tudi močnemu angažiranju prosvetnih delavcev, ki so se z razumevanjem vključili v nove družbene pogoje, nastale po reformi.

Na področju socialnega varstva so bile v I. polletju programske naloge izpolnjene v programiranem obsegu, le večja aktivizacija krajevnih skupnosti na tem družbenem področju ni v celoti uspela in bo potrebno v tej smeri še delovati.

Na področju kulture in prosvete je bil zabeležen napredek predvsem z ureditvijo knjižnice Moste, ki je zato lahko precej povečala krog svojih bralcev; podoben razvoj je napravila tudi glasbena šola s prehodom v center za glasbeno vzgojo in izobrazbo, torej s temeljito reorganizacijo.

Zdravstvena služba deluje v nespremenjeni obliki in vsebini, opravljeno pa je bilo študijsko delo, ki se kaže v raznih predlogih za reorganiziranje zdravstva na področju mesta. Kritično pa je stanje glede opravljanja nalog pri nujenju gospodinjske pomoči na domu in preti zaradi finančnih problemov ukinitve te dejavnosti, ki se je med občani, potrebnimi nege, že zelo uveljavila.

Na področju varstva borcev zaostaja za programiranimi nalogami predvsem dodeljevanje priznavačin in reševanje stanovanjskih problemov, ki pa bo izboljšano z angažiranjem sredstev iz sklada za razvoj družbenega standarda.

Telesna vzgoja se razvija predvsem v smeri, ki jo je začrtal program, to je razvijanje množičnosti in kaže že vidne rezultate.

V komunalnem gospodarstvu izvršujemo naloge v programiranem obsegu. Komunalne naprave vzdržujemo v pogojih, ki so bili predvideni ob sprejemanju programa in se izražajo v vseh mogočih težavah in neodgovarjajočih stanjih. Toda kljub temu posebnih in izrazitih problemov ni, oziroma se realizacija ne oddaljuje od s programom začrtanega obsega. Vidnejše rezultate smo dosegli pri investicijah v komunalne naprave s tem, da sta urejena dela Kajuhove in Povšetove ceste in z odstranitvijo več pomanjkljivosti glede urejenosti v Jaršah. Večje zastojanje pa lahko ugotavljamo pri komunalnem urejanju zem-

ljišča s strani gradbenih podjetij, predvsem zaradi težav v financiranju stanovanjske izgradnje.

Močnejše strokovno angažiranje na področju urbanizma se odraža v večji stopnji načrtnega usmerjanja in zavestnejšega oblikovanja zunanje podobe naše občine. To pa je tudi omogočilo hitrejše in kakovostno delo pri reševanju vlog družbenih in individualnih graditeljev.

Znane spremembe v financiranju stanovanjske gradnje so začasno zavrele začrtano stopnjo družbene stanovanjske gradnje.

Na ostalih toriščih družbene dejavnosti izpolnjujejo programirane naloge v okviru programskih predvidevanj.

Omembe vredno je zlasti financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti, ki so tudi že prejele skoraj vsa sredstva, predvidena za letošnje leto.

Prav tako so v programiranih mejah izpolnjene tudi obveznosti do družbenopolitičnih organizacij, družbenih organov in Mestnega sveta.

Posebaj je treba poudariti, da smo uspešno uresničili združevanje sredstev iz gospodarstva za potrebe družbenega standarda, ki bodo precej pripomogle k njegovemu napredku. Manj uspešno je bilo združevanje sredstev za potrebe strokovnega šolstva, kar je povzročilo večje angažiranje sredstev proračuna. Zato bi bilo potrebno za korist splošnih družbenih dejavnosti v drugi polovici leta zbrati večja sredstva iz delovnih organizacij.

Ob zaključku lahko ponovno ugotovimo, da se je naša občinska skupnost uspešno prilagodila novim družbenim pogojem, pri čemer je nemajhno vlogo odigral celoten družbenopolitični kolektiv, ki se je s polno zavestjo lotil letošnje težavne naloge.

Na vogalu Zaloške ceste in Pokopališke ulice hitro raste iz tal nova stolpnica

Naraščanje dohodka je omogočilo, da so osebni dohodki v gospodarstvu še nadalje rasli, in to v precejšnji meri. Zato lahko ugotovimo, da standard zaposlenih zaradi porasta življenjskih stroškov ni slabši.

Ko ugotavljamo gibanje osebnih dohodkov v gospodarstvu, ne smemo prezreti dvoje pojavov in sicer:

1. da se je razlika povprečnih osebnih dohodkov med posameznimi podjetji močno povečala in znaša celo 100.000 starih dinarjev (najnižji povprečni OD podjetja je 45.000, najvišji pa 146.000 starih dinarjev).

2. da so nekatere delovne organizacije v obrti močno zaostale v porastu osebnih dohodkov in da je njihovo povprečje OD pod 50.000 starih dinarjev.

Na drugi strani pa ni mogoče trditi, da so vse delovne organizacije porast svojih osebnih dohodkov vezale dosledno na doseženi delovni uspeh.

Ko že obravnavamo OD v gospodarstvu, je treba ugotoviti, da so OD v negospodarstvu prav tako v porastu, čeprav z nižjo stopnjo (gospodarstvo 42 odstotkov, negospodarstvo 32 odstotkov). Nižja stopnja se pojavlja predvsem kot posledica dejstva, da je bilo

Investicije v gospodarstvu kažejo na občutno zmanjšanje kar je v skladu z načeli družbene politike. Ta se izpolnjuje tudi glede financiranja in strukture. Investicije se financirajo s precej višjim deležem lastnih sredstev, njihova struktura pa se spreminja v korist opreme.

Z uresničevanjem izvoznih nalog ne moremo biti zadovoljni, saj ne dosegamo vrednosti izvoza lanskega prvega polletja, niti ne dosegamo lanske dinamike. Zato bo potrebno v prihodnje prav zaradi splošne orientacije jugoslovanskega gospodarstva na mednarodni trg hitreje povečati obseg izvoza naših proizvodov.

Zadovoljiv razvoj gospodarstva — vsaj v materialnem delu oziroma glede ustvarjanja sredstev — je omogočil izpolnjevanje programiranih nalog tudi na drugih družbenih področjih. Zmernejše zahteve na področju družbenih služb, komunale idr. in razumljivejša stališča občanov do zmogljivosti občinske družbene skupnosti so ob programirani dinamiki realizacije dohodkov proračuna omogočila zadovoljivo izpolnjevanje programskih nalog.

Visoka stopnja naraščanja osebnih dohodkov je omogočila, da se je glavni vir občinskega proračuna približal z načrtom

Problem urbanizacije je danes zelo aktualen ne samo v naši občini, marveč tudi drugod. O njem se vsak dan mnogo piše, še več pa govori. Stališča in mnenja o tem vprašanju so zelo različna in večših celo popolnoma nasprotna. Zato je bilo potrebno, da o tem spregovorijo tudi občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje. Iz obširnega gradiva, ki je pripravljeno za 23. sejo skupščine, smo izbrali nekatere bistvene probleme, ki se tičejo tega področja. V prihodnjih številkah pa bomo v nekaj nadaljevanjih objavili tudi ostalo gradivo.

Razvitemu samoupravnemu sistemu in naglemu razvoju ustrezajo pravšnji prostorski načrti. To velja še posebej za osnovne dokumente, urbanistični program in generalni načrt. Za zavarovanje urbanističnih koristi se zahteva trdnost projektiranih načrtov in posegov. Generalni urbanistični načrt mesta Ljubljane, ki je bil že sprejet, je rezultat večletnega zbiranja podatkov glede proučitve zmogljivosti terena, gostote prebivalstva, ugotovitve potreb širšega prostora kot upoštevanja norm in meril izrabe zemljišč itn. Tako predstavlja GUN vodilo urbanistične politike in okvir osnovnih razvojnih pogojev.

Urbanizaciji v občini je GUN okvirni napotek in kazalec smernic, ki narekuje namembnosti bodočih in že sedanjih površin ter predstavlja stopnjo dosedanjega urbanističnega delovanja, regulacijskih načrtov itn. S sprejetjem GUN je končno izpolnjena tista vrzel, ki odpravlja osnovne probleme načrtne urbanizacije, hitrejšega razvoja občin in mesta kot celote.

Po sprejetju GUN se je formirala tudi občinska urbanistična politika, ki je nekako od leta 1960 prevzemala pristojnost oblikovanja. Regulacijski načrt iz leta 1964 je bil pred GUN prvi temeljni urbanistični dokument, ki je nakazoval obseg urbaniziranih površin. Na podlagi tega načrta so bili izdelani posamezni zazidalni načrti.

Sprejetje GUN in splošni dvig življenjskega standarda je občane spodbudil k temu, da so se začeli vedno večjem številu odločati za gradnjo, kar je povečalo število zahtevkov za izdajo zazidalnih podatkov. Praviloma pa je mogoče izdajati lokacije samo na področjih, za katera obstaja izdelana in potrjena urbanistična dokumentacija. Občinska uprava je zašla v sko-

raj nerešljiv položaj, saj se investitorji odločajo za gradnjo predvsem na svojih ali na odkupljenih zemljiščih, ki so ali pa tudi ne po GUN določena za stanovanjsko gradnjo in večinoma niso urbanizirana.

Stanje po posameznih področjih občine — glede na urbanistično dokumentacijo — je naslednje:

Regulacijski načrt občine je predvidel na mestnem območju 12 sosesk:

S - 1 - Moste, S - 2 - Kodeljevo, S - 3 - Štepanja vas, S - 4 in S - 5 - Fučine, S - 6 - Polje, S - 7 - Slape, S - 8 - Večje, S - 9 - Polje - šola, S - 10 - Zajčja Dobrava,

S - 11 - Zalog, S - 12 - Nove Jarše.

Od vseh dvanajstih sosesk je do sedaj dokumentirana in potrjena urbanistična dokumentacija od vseh za to odgovornih forumov (enomesečna razgrnitev na terenu, zbor volivcev, svet za gradnjo in urbanizem, občinska skupščina, mestni svet) za naslednje zazidalne načrte:

1. zazidalni načrt za vzhodni del soseske S 1 Moste (območje med Kajuhovo, ul., Zaloško c., Pokopališko c., Ul. V. Pregarčeve in železniško progo Ljubljana-Zalog), 2. zazidalni načrt soseske S - 6 Polje, 3. zazidalni načrt soseske S - 11 Zalog, 4. zazidalni načrt soseske S - 12 Nove Jarše, 5. zazidalni načrt (dopolnilna zazidava) Gmajna, 6. zazidava v Zadvoru, 7. lokacija individualnih hiš v Zajčji Dobravi, 8. načrt ureditve ob Kavčičevi ulici, 9. regulacijski načrt Zajčje Dobrave.

Staro in novo:

ob Zaloški cesti, prav nasproti bencinske črpalke, stoji stara hiša, katere dimnik se lahko vsak čas zruši na mimoidoče

ve — svet za gradbeništvo in urbanizem.

Za Zajčjo Dobravo in Zadvor sta izdala skupno soglasje republiški urbanistični in republiški sanitarni inšpektorat.

Nadaljevanje na 3. str.

Aktualni problemi urbanizacije

Nadaljevanje z 2. strani

Načrti, ki so v postopku za potrditev:

1. soseska S — 3 — Stepanja vas — severni del, imenovan Stare Moste (predel med Ljubljano in Zaloško cesto) — zbor volivcev, 2. soseska S — 7 — Slape — zazidalni predlog v treh variantah — razgrnitev, 3. soseska S — 8 — Vevče — mestni svet, 4. dopolnilni zazidalni načrt Kodeljevo — mestni svet, 5. dopolnilna zazidava v Zadvoru — zbor volivcev, 6. zazidava med Litijsko cesto, Kamnoseško ulico in Hruševsko cesto — razgrnitev, 7. zazidava med Zaloško cesto in železnico — zbor volivcev.

Načrti v izdelavi:

1. zazidalni načrt Zajčje Dobrave, 2. regulacijski načrt Kašlja, 3. zazidalni načrt dela soseske S — 1 — karéji 17 in 18 (območje med železniškimi progami Ljubljana—Zidani most in Ljubljana—Novo mesto).

Za izvenmestno območje je v pripravi sprememba sklepa o določitvi vplivnih področij zaradi nove širše določitve površin za gradbene namene.

Pri pregledu realizacije teh urbaniziranih površin ugotavljamo, da ni nobena dokončno izgrajena, to se pravi, da je na voljo še dovolj lokacij celo za večje objekte, tj. objekte družbenega značaja. Potrebno je poiskati možnosti finančne realizacije, morda na pobudo gradbenih podjetij — gradnja za trg — stanovanjskih podjetij ali pa posameznikov, kar velja tudi za gradnjo večjih garažnih zgradb (Kodeljevo, S — 1 — Moste).

Lokacije za individualne gradnje po potrjeni dokumentaciji so praktično vse oddane — razen vrstnih hiš, ker je taka gradnja individualno težje izvedljiva že s tehnične strani.

Številčni podatki že oddanih lokacij, potrjena dokumentacija še preostalih in v bodoče prostih ponovno potrjenih projektiranih na-

črtov v tem letu nam naravno pokažejo stanje potreb:

1. še proste lokacije, 2. lokacije po nepotrjenih in 3. po novonaročenih načrtih.

Ti številčni kazalci o vodilnih elementih občinske urbanistične politike pri pridobivanju novih površin za reševanje stanovanjskega problema. Poglavitna naloga urbanistične politike naj bi bila zagotovitev lokacij za individualno gradnjo in usmerjanje interesov v urbanizirana področja po eni strani, po drugi pa usmerjanje gradbenih podjetij v nedokončane urbanizirane predele ter čuvanje še prostih površin.

Proračunska sredstva občine, ki so bila dana za urbanistično dokumentacijo v letošnjem letu, bodo porabljena izključno za načrte za individualno gradnjo in za regulacijske načrte. Žal ta sredstva ne zadostajo za izdelavo projektov komunalnih naprav.

Iz pregleda je razvidna poraba finančnih sredstev za urbanistično dokumentacijo po proračunu občine od leta 1959 do 1966:

leto	znesek v N din
1959	1.888
1960	3.060
1961	15.440
1962	124.944
1963	173.518
1964	167.043
1965	98.501
1966	150.000
Skupaj	734.394

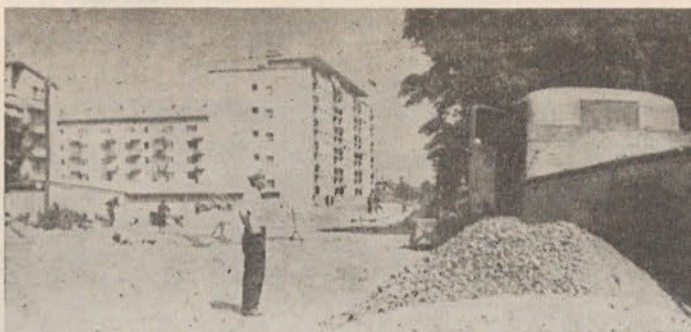
Iz tega pregleda je razvidno, da porast sredstev v vseh letih ni sorazmeren z razvijajočimi se in vedno zahtevnejšimi potrebami po načrti urbanizaciji.

Problem garažiranja postaja vedno bolj pereč predvsem na področjih (Kodeljevo, soseska S — 1 — Moste), ki so bila posebno zazidana še v času, ko ni bila upoštevana urbanistična norma glede potrebne števila parkirnih mest za vo-

zila in motorizacija še ni bila tako razširjena, kot je danes. Zazidalni načrti za nove predele upoštevajo urbanistično normo (1 vozilo na družino — trije člani). Problem garažiranja ni rešljiv z izdajanjem lo-

Na teh področjih (Kodeljevo, S — 1 — Moste) je rešljiv problem v večjih garažnih hišah.

Problem črnih gradenj je morda iskati v izbiri površin za urbanizacijo (teritorialno), dejstvo pa je da

Dela pri urejanju Kajuhove ceste v dolžini 400 m dokaj hitro napredujejo. Če bo ugodno vreme, bo ta del ceste nared že sredi novembra letos

kacij za garaže kot provizorije niti ni priporočljiv, ker istočasno odvezemamo prostor zelenim površinam, otroškim igriščem, peš potem itn.

Naloge občine pri usmerjanju urbanizacije je temeljito poznavanje področja, prebivalstva in vseh dejavnikov, ki lahko vplivajo na urbanizacijo (razvoj stanovanjskega gospodarstva, gospodarski položaj itn.). Z upoštevanjem vsega tega se šele lahko lotimo organizacije načrtne graditve.

Zbrana precejšnja sredstva za družbeni standard

Kot je znano, je bil na začetku tega leta ustanovljen splošni zbor sklada za združevanje sredstev, namenjenih za skupne občinske in mestne potrebe. O tem smo že pisali v januarski številki Nsk, sedaj pa pogledajmo, koliko je teh sredstev zbranih:

Predvidoma bi morali do konca tega leta zbrati 160 do 170 milijonov starih dinarjev, do 8. septembra letos pa je zbranih 110 milijonov. Zbrana sredstva bodo v prvi vrsti namenjena za gradnjo ljubljanske bolnišnice, za vzgojno-varstvene zavode v občini in za stanovanja borcev. Do sedaj

zbrana sredstva so razdeljena takole:

Nasmejana lička otrok v vzgojnovarstvenem domu na Kodeljevem

- za ljubljansko bolnišnico 40 milijonov,
- za stanovanja borcev 48 milijonov,
- za vzgojno-varstveni zavod na Kodeljevem 17 milijonov starih dinarjev.

Ta objekt na Kodeljevem je že preurejen in lahko sprejme do 200 šolskih otrok. Poleg tega je predvidenih 10 milijonov starih dinarjev za ureditev otroškega vrtca v Slapah, ki bo lahko sprejel do 30 otrok, predvsem dojenčkov. Preostala sredstva pa bodo uporabljena za preureditev šole na Prežganju in za ureditev otroškega vrtca v Jaršah, ki je funkcionalno usposobljen, vendar skupščina nima denarja, da bi objekt odkupila od gradbenega podjetja Zidar. Kot je razvidno iz gornje razdelitve sredstev je posebna pozornost posvečena urejanju vzgojno-varstvenih zavodov. V današnjih pogojih, ko sta oba roditelja zaposlena in nimata kje puščati otroka, je to zelo potrebno.

zumevanje v vseh delovnih organizacijah, ker le-te vedo, da gre za koristno stvar.

Nekatere gospodarske organizacije še niso povsem izpolnile letošnjih obveznosti do sklada, tako da je ostalo še neporavnanih okrog 40 milijonov starih dinarjev, upamo pa, da bodo to storile do konca leta.

Za naslednje leto je v načrtu, da bi nadaljevali z združevanjem sredstev, ker se je izkazalo, da je to dobra stvar in v resnici edini možni način pridobivanja sredstev zunaj proračuna. V tem smislu bo v novembru sklican splošni zbor, ki ga tvorijo občinska skupščina, občinski sindikalni svet in občinski odbor SZDL. Smoter tega sestanka naj bi bil, da se delovne organizacije pridobijo za zbiranje sredstev tudi v naslednjem prorač. letu.

Morda je omembe vredno tudi to, da bodo borci dobili 40 stanovanj od skupnega števila 70, kolikor jih še nima stanovanja.

Kljub temu, da imamo v naši občini več družbenih domov, ki so namenjeni kulturnim dejavnostim, je malo kulturnih društev, ki bi se lahko pohvalila, da imajo za svoje delovanje primerne, prijetne prostore, kjer se ljudje radi zbirajo, kjer nemoteno delajo ali se pripravljajo za nastope. Nihče več se ne čudi, da marsikatera kulturniška skupina še danes vadi v privatnih stanovanjih in neogrevanih prostorih.

DPD Svoboda v Mostah ima spojo dvorano, tudi garderobe in celo konferenčno sobo. Na prvi pogled je vse lepo urejeno. Društvo plačuje (dokaj visoko) najemnino, v domu pa živi tudi gospodar in snažilka, ki naj bi skrbela, da družbena lastnina ne bo propadala. Vse življenje, vezano na te prostore, bi resnično lahko teklo v najlepšem redu, če...

Najemnik teh prostorov je nedvomno DPD Svoboda iz Most, saj plačuje najemnino. Toda dvorano uporabljajo tudi druge družbene organizacije za svoja stalna in občasna sestajanja. Na začetku so izvolili hišni svet, ki pa je svojo funkcijo opravljal očitno malomarno in tako se je začelo. Glede na to je igral-ska skupina DPD Svobode, ki se je v dvorani največ zadrževala, sestavila urnik dela in ga predložila tudi drugim uporabnikom dvorane. Vseeno pa se zgodi, da mnogokrat preprosto ne morejo v dvorano, ker ima že neka druga organizacija tu neodložljiv sestanek. Navadno se razvije pogo-

vor, najprej v mejah prijateljskega prepričevanja, postaja pa vse ostrejši in rezultat vseh izrečenih besed je, da ena od skupin ogorčeno odide. Kdo je kriv teh nepredvidenih srečanj? Poleg družbenopolitičnih organizacij »aktivno sodeluje« ob neupoštevanju urnika seveda, tudi gospodar doma, ki na svojo pobudo odpira in zapira dvorano, sprejema in zavrača prošnje in tako neposredno pomaga k takim srečanjem. Takole pravijo člani igral-ske skupine: »Na predvečer revije dramskih skupin smo hoteli še zadnjikrat ponoviti pripravljeno veseloigro, a dvorana in oder, ki smo ju za generalno vaj ro res potrebovali, sta bila že zasedena, čeprav smo s točnim urnikom obvestili vse, ki tudi uporabljajo te prostore. Če bi se to zgodilo prvič, bi vse pripisali nesporazumu, ker pa se to pogosto ponavlja, smo prepričani, da nam gospodar ni posebno naklonjen. Mnogokrat smo sredi zime delali v neogrevanih prostorih, za sestanke drugih organizacij pa je gospodar vse tri prostore prav marljivo ogreval. Ljudje, ki so sprva radi prihajali ob svojih prostih večerih na delo pri nas, so počasi zapuščali našo skupino, ki edina še deluje. Le koga bo delo v takih pogojih še vabilo?« Čeprav so prizadeti opozarjali na stanje v domu in je bilo napravljenih precej korakov za rešitev tega problema, je ostalo do danes vse po starem. V takih pogojih se bo skupina, ki je doslej s težavo životala, pa bila edina oblika dela DPD, slej

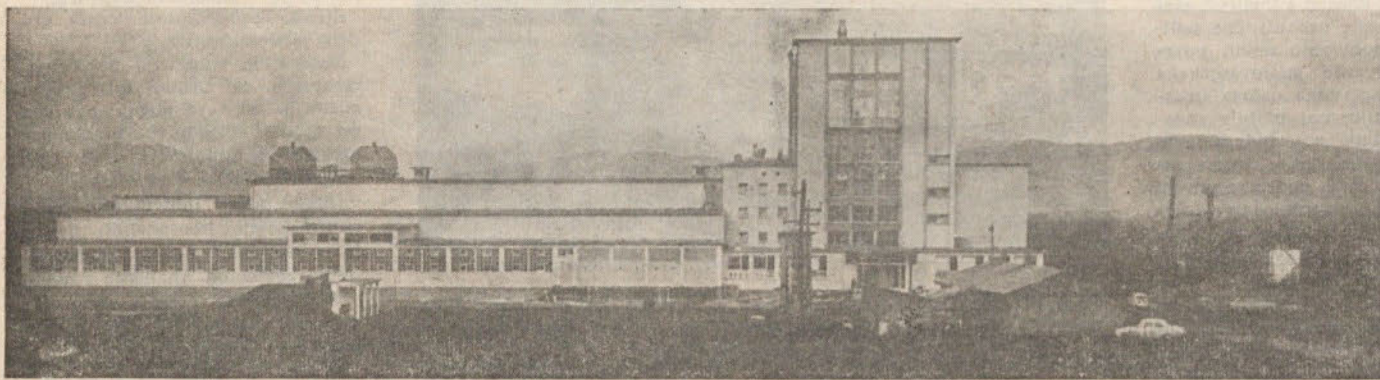
ko prej razšla. Po dveh letih upajo, da jim bo uspelo pripraviti občni zbor društva, kjer bodo med drugim govorili tudi o dvorani. Toda, če bodo v svojih prizadevanjih ostali preveč osamljeni, če bodo problemi na področju kulture res samo stvar kulturnih delavcev, v tem primeru članov DPD Svobode iz Most in morda še peščice ljudi, se stanje še dolgo ne bo obrnilo na bolje. Odločno nasprotujejo mnenju, da bi sporne prostore uporabljala samo DPD Svoboda, pričakujejo le, da bodo naši skupni jezik z vsemi uporabniki dvorane, tako preprečili neprijetna srečanja in kopico hudih besedi, dom pa bo tako dobil pravo vlogo.

To je ena stran problema. Upajmo, da bomo — če ne že prej — vsaj na bližnjem občnem zboru DPD Svoboda iz Most, slišali, poleg takih problematičnih stvari, tudi kaj bolj spodbudnega.

Nit je stekla

Obrat kemične tovarne Moste YULON je nit, ki se vije iz oddelka v oddelok,

Zunanost obrata Yulon

Čeprav formalne svečane otvoritve še ni bilo, je v novem obratu vse tako, kot da tovarna že dolgo proizvaja.

Izmenje delavk in delavcev se vrstijo, štirikrat na dan se zamenjajo delovne skupine; proizvodnja mora teči neprekinjeno in ne sme zastati niti za hip.

— YULON ▷ YULON

YULON
je prva
in trenutno
edina
jugoslovanska
tovarna
te vrste

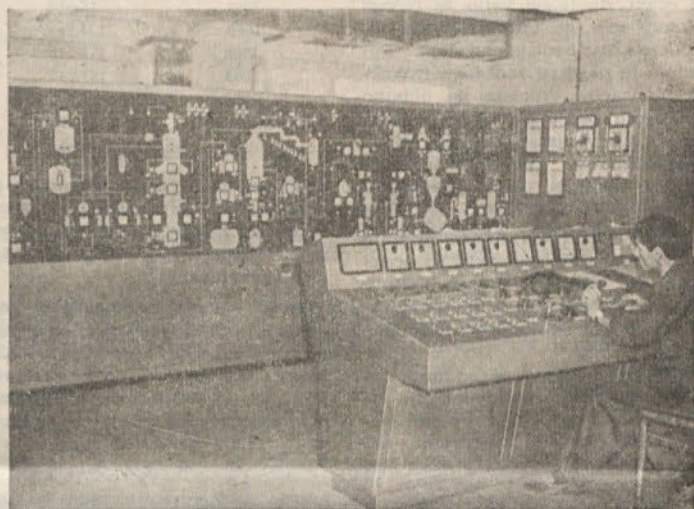
Surovino caprolactam, ki jo uvažajo iz Nizozemske, je treba najprej stresti v drobilec, da jo zdrobi v prah

Kolektiv je mlad in delovne izkušnje šele pridobiva. V tako imenovanem tekstilnem in kemičnem delu obrata so vsi novinci. To so žene in dekleta, katere je posebna komisija izbrala na podlagi testiranja in zdravniških pregledov. Izbor je bil koristen, saj so mnoge v kratkem času pokazale ročne spretnosti, ki so lastne delavkam z večletno prakso.

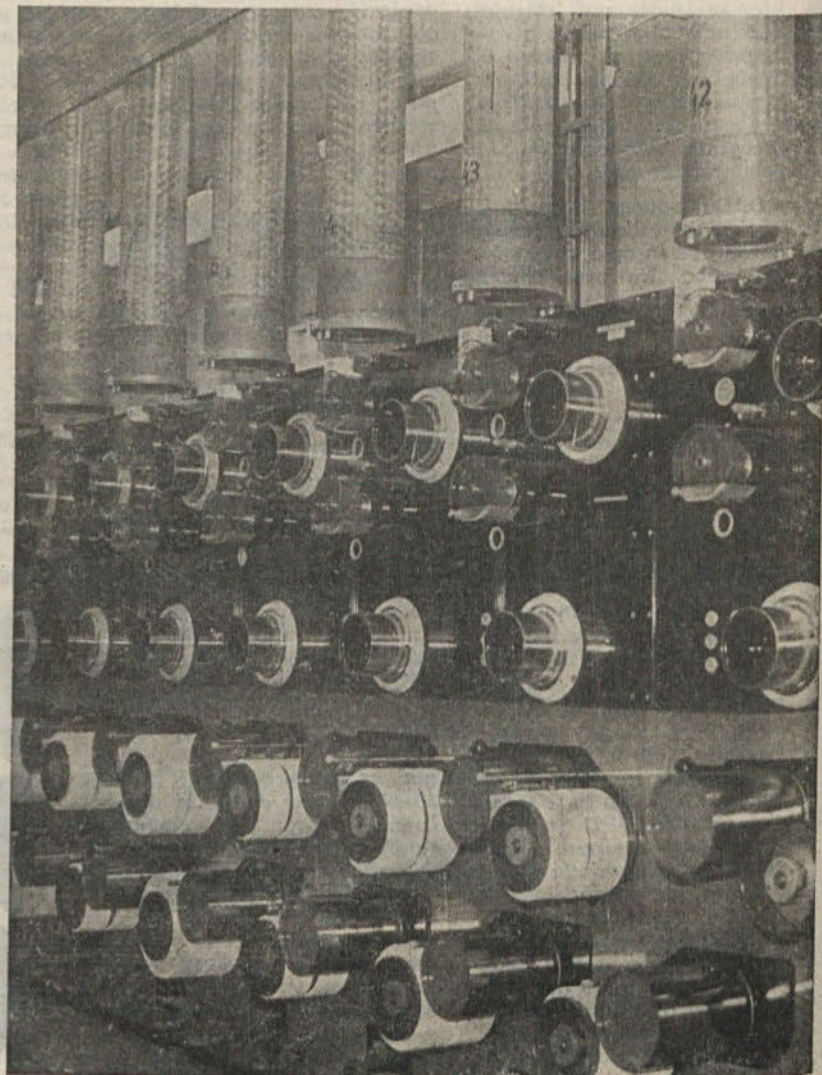
Priprava nitk za toplotno fiksiranje

Glavna komandna plošča v kemijskem oddelku. Vse napake tukaj takoj registrirajo in nekatere avtomatično popravijo. To opravlja en sam delavec. Kot je razvidno na sliki, ima delavec pred seboj telefon in mikrofonski aparat, da lahko takoj obvesti o morebitnih okvarah.

V obratu Yulon pa se še vedno bojujejo s težavami. Morajo predstavljajo največjo pomanjkljivost industrijska para, katero sedaj proizvajajo z navadno lokomotivo, pozneje pa jo bo Yulon dobival iz bližnje Toplarnice. Para ima v tej tovarni veliko vlogo. Od količine pare, t.j. 5 ton dnevno, je pravzaprav odvisno vse, kar se v končni fazi odrazi v kakovosti niti. S priključkom na Toplarno bo seveda ta skrb odpadla.

YULON ▷ YULON ▷ YULON ▷ YULON ▷ YULON

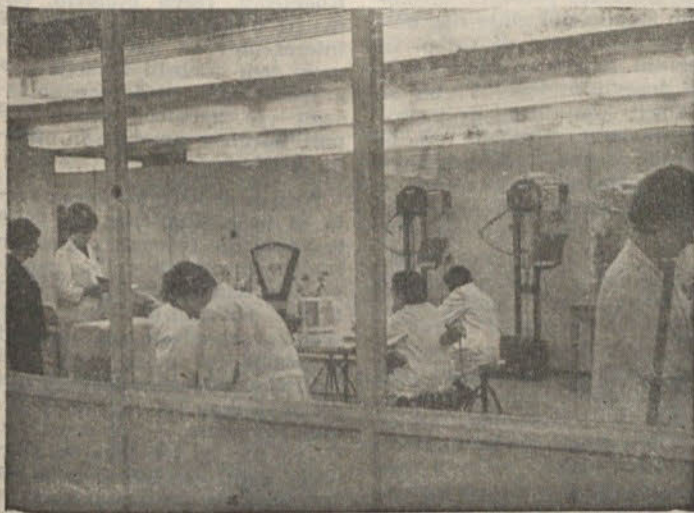

Navijalni stroj s prvim navitjem yulonskih nitk

začel z delom, stekla je prva dragocena kjer se tani, ohlaja, navija ...

Sodobni preizkus pred sprejemom v delovno razmerje za novi obrat je bil koristen. Delavke, ki so pokazale na testiranju dobre rezultate, so se novemu delu presenetljivo hitro privadile. V kemičnem in tekstilnem delu obrata so zaposlene izključno žene. Pri takem delu se zahteva zlasti budno oko in ročna spretnost: delavke pravkar nastavljajo niti

Tekstilni laboratorij, v katerem opravljajo analize vlaken

Ko je tekla beseda o ekonomiki podjetja, je direktor podjetja Velibor Radisavljević dejal, da brez pomoči in razumevanja mnogih jugoslovanskih podjetij, kot Svila — Maribor, Pletenina — Ljubljana, »Nonča Kamišova« — Titov Veles, »Stevan Dukić« — Zemun, Prizrenka — Prizren, MTC — Čakovce, VIS Varaždin, Beti — Metlika, Punje — Kostanjica, Sik — Sarajevo, Commerce — Ljubljana, Hempro — Beograd, Niva — Novi Sad in »Jadran« — Zagreb, ki so posodila Kemični tovarni Moste prek Splošne gospodarske banke več kot milijardo starih dinarjev, ne bi še uspeli dokončati obrata Yulon. Ta solidarnost podjetij je tudi eden redkih primerov v Jugoslaviji, potrjuje pa, da je razumevanje jugoslovanske tekstilne industrije dalekovidno in pametno. Skoraj vsi proizvajalci tekstila bodo namreč tudi odjemalci večjih ali manjših količin yulon niti.

O novem obratu Yulon bomo v našem glasilu še poročali in seznanjali občane z delom in življenjem tega kolektiva.

Smrad in mrčes sredi Ljubljane

PREDVSEM JE TREBA UPOŠTEVATI ZDRAVJE LJUDI — DEL PROIZVODNJE V TOVARNI KLEJA BO TREBA PRESELITI — NERAZUMLJIV ODPOR NEKATERIH STROKOVNIAKOV IN STROKOVNIH SLUŽB — PROBLEM DOBIVA VSE BOLJ POLITIČNE DIMENZIJE.

Pred kratkim je bilo na pobudo občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje sklicano v tovarni kleja posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki krajevne skupnosti in krajevnega odbora SZDL Zelena jama, nekateri odborniki občinske skupščine in občinskega odbora SZDL ter zastopniki samoupravnega organa in vodstva podjetja. Predmet razprave je bilo vprašanje, kako preprečiti širjenje smrada, ki ga povzročajo kupi kosti in kože ter jih podjetje dovažja sem kot surovino za predelavo.

Ta problem obstaja že, odkar je podjetje pred 84 leti začelo obratovati. Toda vse do povojnih let ni izstopil v tako ostri obliki kot sedaj, ko so z intenzivno gradnjo v neposredni bližini tovarne nastala nova naselja. O nevarnosti okuženja okolice in neznosnega smrada, ki se širi daleč naokrog, predvsem v letnih mesecih, je bilo že mnogo govora. Na to so opozarjali dnevniki, drugo časopisje in televizija. Stevilni občani s tega območja so pri pristojnih dejavnikih vložili že nešteto prošenj in pritožb. Predstavnik KS Zelena jama je na sestanku prebral pismo nekega občana, v katerem le-ta med drugim piše tudi tole:

»Če bi kdorkoli prišel pogledat to okolje v poletnih mesecih, ne bi mogel niti na eni hiši razpoznati barve sten, ker so zidovi dobesedno črni od muh; prav taki so pločniki in ceste. Muhe prodrejo v notranjost hiš skozi še tako skrbno zaprta okna in onesnažijo vse predmete, na katere sedajo. Ker pa so

muhe okužene in zastrupljene (tovarna uporablja proti muham strup), obstaja resna nevarnost zastrupitve in okuženja ljudi.«

Predstavniki tovarne so na tem posvetovanju povedali, da je edina ugodna rešitev tega problema, da se drobljenje in ekstrakcija kosti ter del proizvodnje kož preseli nekam drugam zunaj Ljubljane.

Morebitno lokacijo v bližini Novega mesta, ki za sedaj najbolj ustreza, so si že ogledali. Tako bi surovino predelovali v produkte tam, finalne izdelke pa tukaj v Ljubljani, kajti proces proizvodnje od polproizvoda do končnega izdelka ne povzroča smrada in ne more biti paša muham. Lahko bi tukaj pri tovarni izdelali zaprte betonske bunkerje, toda če so kosti zaprte, se razkrajajo. Morajo biti namreč zunaj na zraku in se 6 do 8 dni sušiti. Računajo, da bi s 150 milijoni S dinarjev to preselitev lahko izvedli, in sicer približno v 18 mesecih. Objekti morajo biti zgrajeni v gozdu, vsaj 2 do 3 km zunaj naselij in

v bližini ceste ali železnice. Zastopniki podjetja so tudi povedali, da so doslej skušali uničevati mrčes z različnimi kemičnimi sredstvi toda bilo je vse zaman. Mrčes je trdoživ, zarod se kar naprej množi. Nekaterih strupov pa ne smejo uporabljati, čeprav so zelo učinkoviti, ker stoji obrat sredi naseljenega okolja. V gozdu bi bilo to možno in tam uničujejo mrčes tudi ptice.

Dejstvo je tudi, da so take tovarne v drugih državah prav tako v mestih, zunaj njih pa le tisti del proizvodnje, ki povzroča smrad. Menimo, da ne bi bilo prav, če bi stroške preselitve prevzela v svoje breme tovarna sama. Ta problem bi morali reševati s skupnimi močmi. Resda 150 milijonov starih dinarjev za Ljubljano ni veliko, za samo tovarno pa je. V tem pogledu vodstvo podjetja ni naletelo na razumevanje niti pri mestnem svetu niti pri republiškem svetu, čeprav je bil ta problem že večkrat aktualen, a podjetje ni imelo denarja za preselitev. Predstavniki podjetja menijo in upajo, da bo delavski svet v najkrajšem času sprejel sklep o preselitvi tistega dela proizvodnje, ki povzroča smrad, iz Ljubljane, in to v skrajni sili tudi na lastno breme, četudi ne bi bili deležni finančne pomoči od drugod. O sklepih delavskega sveta bodo pravočasno obveščene vse krajevne skupnosti in prek njih vsi prizadeti občani.

Mimogrede naj omenimo, da je na območju naše občine še precej primerov, da neodgovorni odlagajo smeti in druge odpadke na mesta, kjer to ni dovoljeno in primerno. S tem pa ne samo da kršijo sanitarne predpise, pač pa predvsem ogrožajo svoje zdravje in zdravje drugih ljudi.

Rokomet

Začelo se je novo šolsko leto, z njim nove šolske obveznosti in športna tekmovanja. Kot že nekaj let nazaj je program športnih tekmovanj osnovnih šol še vedno isti. Prvi začno s tekmovanji rokometiški, ki so doslej odigrali že dve koli. Kot kaže so letos najboljše pripravljene fantje iz osnovne šole Kette-Murn, med deklet pa prav gotovo ne bo nihče kos igralkam osnovne šole Vide Pregarc. Razveseljivo je, da so se popravile tekmovalke iz osnovne šole Kette-Murn, saj ima ta šola najboljše pogoje za trening. Vendar pa odličnim

igralkam osnovne šole Vide Pregarc še dolgo ne bodo kos.

V obeh konkurencah pa je treba pohvaliti osnovno šolo Sostro, katere igralci in igralke so za tako slabe pogoje v kakršnih delajo pokazali presenetljivo znanje.

Rezultati:

Pionirji: Vide Pregarc: Polje 2:2 (0:1), Kette-Murn: V. Pregarc 19:3 (5:3), Slovan IL: Kette-Murn 23:10 (10:4), V. Pregarc: Sostro 14:9 (7:5), Kette-Murn: Sostro 17:13 (9:6).

Pionirke: Vide Pregarc: Polje 8:0 (3:0), V. Pregarc: Kette Murn 100:2 (2:2), Kette-Murn: Sostro 11:2 (7:2).

Hišnim svetom več samoupravnih pravic

Z novimi predpisi o gospodarjenju s stanovanji so hišnim svetom v precejšnji meri odvzete tiste pravice, ki so jih doslej imeli. Tu gre za celo vrsto pristojnosti, ki jih ne bi naštevati, ker je javnost prek dnevnega časopisja z njimi že seznanjena. Zato je tudi razumljivo, da je zadnje čase dejavnost hišnih svetov močno zmanjšana. Čuti se nekak odpor in nezaupanje do stanovanjskega podjetja. Ta ugotovitev je bila izrečena tudi na nedavnem posvetovanju predstavnikov krajevnih skupnosti na mestnem območju naše občine. Treba bo nujno nekaj urediti, da se odnosi na relaciji: stanovanjsko podjetje — hišni svet — stanovalci uskladijo in najde se čim bolj zadovoljiva rešitev. V zvezi s tem namerava stanovanjsko podjetje naše občine sklicati že v mesecu oktobru rajonsko po-

svetovanje s hišnimi svetovi in posebej s stanovalci, na katerem bi skušali nastale probleme skupaj rešiti. Razprava naj bi se sukala predvsem okoli pobiranja stana-

rine, vodarine in pristojbine za tok, vzdrževanja stanovanjskih objektov, točkovanja in podobno. Dejstvo je, da večina hišnih svetov in stanovalcev naše občine še ni seznanjena z novimi predpisi na področju stanovanjske zakonodaje. To pa je vsekakor tudi eden bistvenih vzrokov za nezaupanje do stanovanjskega podjetja. Večkrat je slišati pikre pripombe stanovalcev na rovaš pravilnosti nedavnega točkovanja. V zvezi s tem se lahko vprašamo, ali ni bilo v redu opravljeno prejšnje točkovanje ali pa to zadnje. Sicer bi bilo pa prav, da bi se prizadeti občani za take reči takoj obračali na pristojne strokovne službe, ki delujejo pri stanovanjskem podjetju, kjer bi dobili potrebne odgovore.

Vse te in podobne nerazčiščene probleme, ki jih do neke mere nujno poraja nova stanovanjska zakonodaja, bo treba postopoma, toda dosledno in vztrajno reševati z medsebojnim zaupanjem in dobro voljo.

Pogled na del nove Povšetove ceste

YULON — YULON

Pozor, nimaš prednosti!

(Nadaljevanje s 1. strani)

povsem seznanjeni. Zato bi bilo potrebno, da si ne samo vsak šofer, temveč vsak občan kupi ta zakon, ki je tiskan za javnost. Dobro bi bilo, če

ceste in odcep Zaloške na Pokopališko cesti. Pokopališka cesta je zelo ozka, nepregledna in zelo nevarna. Mimogrede naj omenim, da so naše ceste v Mostah od vseh ljubljanskih

Takole se konča neprevidna vožnja

bi ga v knjigarnah in kioskih v Mostah imeli na vidnem mestu, da bi ga ljudje lahko kupili, kajti v njem je vrsta določil, ki veljajo in so pomembna za vsakega občana. Zdi se mi tudi, da bi morali na šolah še bolj kakor doslej posvečati pozornost prometni vzgoji otrok, kajti le-ti so pogosto žrtev prometnih nesreč. Akcije, ki jih vsako leto izvajajo šole ob mesecu prometa, so dale do sedaj dobre rezultate, toda zdi se, da je to le samo občasna in nesistematična vzgoja.

Kdo so največkrat povzročitelji prometnih nesreč oziroma kršilci prometnih predpisov?

— Sodim, da so to najbolj pogosto kolesarji, mopedisti in pešci. Na območju naše občine opažamo, da kolesarji povzročajo nesreče predvsem v tako imenovanih »plačilnih dnevih« v gospodarskih organizacijah. Takrat se vozijo vinjeni, ponoči brez opremljenih luči — in nesreča je kaj kmalu tu.

Vzroki za nesreče so običajno izsiljevanje prednosti, vinjenost, neupoštevanje prometnih znakov in podobno.

Kateri odcepi so na področju mestnega zemljišča naše občine najnevarnejši in katere ceste so najbolj obremenjene?

— Glede na to, da je področje Most zelo gosto naseljeno in obenem tudi strnjeno industrijsko naselje, se promet odvijava s čedalje večjimi težavami. Predvsem to velja za Šmartinsko cesto, ki je za sedanji promet preozka. Nadalje se s težavo odvijava promet tudi pri železniški tovorni postaji, kjer v obeh smereh dovažajo in odvažajo dnevno na tisoče ton blaga. Z ureditvijo Kajuhove ceste se bo sedanje stanje v veliki meri izboljšalo. Zelo obremenjena je tudi Zaloška cesta. Na tej cesti je tudi največ nesreč. Samo v osmih mesecih letos je bilo 200 nesreč, med njimi sta bili dve tudi s smrtnim izidom.

Najbolj nevarni odcepi so križišče Kavčičeve in Središče

občin najbolj neustrezne in najslabše opremljene. Meja naše občine sega do proge Ljubljana—Kočevje. Dvoje križišče na obeh straneh mostu čez Ljubljano je prav tako sila nepreglednih in nevarnih. Ko so zapornice zaprte, nastane tu

prava gneča in takomenovano »ozko grlo«. Posebno težavno je tu voziti jutraj pred šesto uro in popoldne ob dveh. Sicer je ta predel zunaj naše občine, toda vseeno sem ga omenil, ker se tod vozijo v glavnem naši občani.

Kako je pa s prometnimi znaki?

— Poškodovane in izrabljene prometne znake vsako leto obnavljamo in jih po potrebi dopolnjujemo. Prav tako obnavljajo vsako leto obeležja na cestah, kar pa ne zadostuje, ker jih dež in sneg hitro izpere. Obeležja obnavlja komunarna služba. Sodim, da bi jih

morali obnavljati vsaj dvakrat letno.

Imate morda kakšno posebno misel za naše bralce?

— Želel bi apelirati na občane, naj upoštevajo prometne predpise, ker s tem skrbijo za lastno varnost in varnost drugih udeležencev v prometu. Predvsem pa priporočam, naj se vsak občan čimprej seznani s temeljnim zakonom o varnosti v prometu in naj bi se z zavestno disciplino držali določil tega zakona.

Tovarišu Jermanu lepa hvala za odgovore, vsem občanom pa želimo vožnje in hojo brez nesreč!

Majhna nepazljivost in nesreča je tu!

Mladinsko prestopnišтво

Mladinsko prestopnišтво je vedno večji problem predvsem mestnih območij in večjih industrijskih središč. Tudi na območju naše občine kaže tendenco porasta. V naslednjem sestavku se bomo seznanili z nekaterimi perečimi problemi mladinskega prestopništva v naši občini.

Najprej si ogledimo tabelo, ki prikazuje razvrstitev mladostnih prestopnikov po krajevnih skupnostih v letu 1965:

KS	St. otrok	Mlajši prestopniki	Starejši prestopniki	Skupaj
Jarše	9	2	6	17
Polje	6	6	5	17
Moste	9	5	2	16
Vevče	2	3	4	9
Zadvar	—	4	5	9
Kodeljevo	2	3	—	5
Hrušica	—	—	2	2
Zelena jama	1	—	2	3
Zadobrova	1	—	2	3
Zalog	—	—	2	2
Besnica	—	—	1	1
Lipoglav	—	1	—	1
Dolsko	—	—	1	1
Hrušica	—	—	1	1
Skupaj	30	24	32	87

Iz gornjega prikaza je razvidno, da po številu mladostnih prestopnikov (MP) najbolj izstopajo krajevne skupnosti Vevče, Jarše, Polje, Moste in Zadvar. Če bi primerjali to stanje z letom 1964, bi spoznali, da je na območju naše občine v letu 1965 naraslo število MP s 55 na 87, kar kaže za skrbiljoč porast.

Med kaznivimi dejanji, ki so jih storili lansko leto MP, so na prvem mestu tatvine in vlom, takoj za njimi pa lahke telesne poškodbe nad ljudmi. Materialna škoda, ki so jo povzročili pri vlomih in tatvinah, je milijonska in odpade na enega MP 78.635 starih dinarjev. Škoda, ki so jo prizadejali povzročitelji pri poškodbah ljudi, pri požarih, prometnih nesrečah in podobno, ni ugotovljena, je pa vsekakor večja kakor pri vlomnih tatvinah.

Tako npr. je mladoletnik težko telesno poškodoval 19-letnega fanta, ki je zaradi posledic poškodb nezmožen za delo. Fant je padel v breme staršev, dasiravno je bil tik pred poklicno usposobitvijo.

Morda je zanimivo povedati, kako sta zavod za socialno delo in sodišče vzgojno ukrepala proti prestopnikom. Največ je bilo svetovanja in osveščanja, za tem strožje nadzorstvo zavoda za socialno delo, urejanje odnosov v družini MP ali na delovnem mestu, v šoli in podobno, 30 jih je bilo vključenih v vzgojno varstveni zavod in uk, drugi pa so bili poslani v prehodni mladinski dom v Jaršah ali v internat.

Če se vprašamo, zakaj mladinsko prestopnišтво v naši občini narašča, potem seveda odgovor na to vprašanje ni preprosto. Vzrokov za to je več in so naši javnosti že bolj ali manj znani, kajti o tem je bilo že mnogo napisanega. Tu je cela vrsta dejavnikov, ki posredno ali neposredno vplivajo na mladinsko prestopnišтво. Zavedati se moramo, da mladinsko prestopnišтво ni samo moščanski niti ne samo ljubljanski, pač pa lahko rečemo slovenski in jugoslovanski problem. Pa tudi druge države se na tem področju ubadajo s podobnimi težavami. Ta ugotovitev pa nas ne sme razorožiti, da bi dejali: »Ne moremo nič storiti, tukaj smo brez moči!«

Kapitulirati bi bila največja napaka. Imeli smo še večje težave in probleme, toda nikoli nismo vrgli puške v koruzo. Dejstvo pa je, da tu in tam naletimo na takšno napačno miselnost. Vsi vemo, da je treba nekaj storiti, toda kaj?

Dosedanji sprejeti sklepi s strani odgovornih dejavnikov so bili bolj ali manj deklarativni in so na žalost ostali le na papirju. Tako na primer je občinska skupščina lansko leto o tem dvakrat razpravljala, v novembru pa je občinski zbor ob velikem številu povabljenih strokovnjakov in družbenopolitičnih delavcev sprejel konkretne sklepe. Ti sklepi so bili objavljeni v št. 11-12/65 Nsk. Nehote se vsiljuje vprašanje, ali so krajevne skupnosti, krajevni odbori SZDL in gospo-

darske organizacije storile dovolj za ublažitev tega problema. Ali so o tem razpravljali občani na zborih volivcev, mladinskih aktivih in podobno?

Kaj smo konkretnega storili v občinskem merilu?

Jasen odgovor na ta vprašanja zahteva predvsem letošnji viden porast mladinskega prestopništva v naši občini, ki je že do sedaj presegel lanskoletno število. Izkušnje nas učijo, da s formalnimi sklepi in praznim besedičenjem ne bomo dosegli ničesar. Treba se bo lotiti konkretnjših vzgojnih ukrepov. Preden naj bi sklicali posvetovanje odgovornih družbenih dejavnikov v občini, gospodarskih organizacijah in v krajevnih merilih, bi bilo nujno potrebno ugotoviti, kdo in v kolikšni meri je odgovoren, da lanskoletnih sklepov nismo dosledno izvajali. Če je potrebno, naj nekdo, ki je pred družbo odgovoren za to dejavnost, za to pred to družbo tudi odgovarja. Dokler ne bomo stvari postavili tako, bomo še naprej beležili porast mladinskega prestopništva. Vzgojni ukrepi, ki bodo rezultat skupnih naporov vseh družbenih dejavnikov, bodo nedvomno mnogo prispevali k zmanjšanju mladinskega prestopništva. To pa bo tudi olajšalo organom, ki izvajajo takomenovane kurativne ukrepe, kot so npr. organi LM, sodišča, zavod za socialno delo, vzgojno-varstveni zavodi in podobno.

Naj za zaključek navedemo, da stane družbo mesečna oskrbnina v VVZ za enega prestopnika 70.000 starih dinarjev. V zavodu običajno ostane najmanj leto dni do največ treh let. Če se potem vrne iz zavoda v neurejeno okolje in zopet zaide na kriva pota, potem je bilo vse delo zavoda zaman. Potemtakem se zastavlja vprašanje: ali so boljši preventivni vzgojni ukrepi ali kurativni? Sicer so tudi ti zadnji vzgojni, toda mnogo ceneje in učinkoviteje je pravočasno ukrepati, kakor pa potem, ko je delikvent že storil kaznivo dejanje.

Kratke vesti iz športa

Predsednik RK Slovan je postal tovariš Jože Borštnar po obnem zboru, ki ga je imel klub konec septembra. Tedaj so postavili tudi nov upravni odbor, ki bo širši od dosedanjega.

Na odsluženje vojaškega roka je odšel eden najzaslužnejših igralcev RK Slovan in slovenski reprezentant Janez Soklič. Poleg njega je odšel tudi trener ženske ekipe košarkarice Slovana Jože Vertelj, ki je pripeljal svojo ekipo tudi že v zvezno ligo, trenutno pa so prvakinje Slovenije.

Oba predstavnika v II. slovenski košarkarski ligi — Moste in Zelena jama — sta na lestvicah teletkmovalj zelo nizko. Kot kaže, fantje ne vadijo. Se prej pa bo vzrok v tem, da ne iščejo mladih talentiranih igralcev.

NK Slovan plačuje »dolgove« prejšnjega nenačrtnega dela. Tuji igralci, ki so nastopali v II. zvezni ligi, so odnesli pete, domačega zaledja pa ni bilo. Tako so sedaj v slovenski ligi še brez točke, nastopajo pa skoraj izključno sami mladinci. Toda ob tem so vsi doma iz naše občine in je zanimanje občanov večje.

Drugi nogometni ligaš Slavija je letos po dolgih letih »igranja v senci slave Kodeljevčanov« prišel na prvo pozicijo. Kljub nekaj poškodovanih igralcev (res imajo smolo s poškodbami) so v vrhu lestvice slovenske nogometne lige.

Kaj je z garažami v Mostah in Kodeljevem?

Znano je, da smo v stanovanjskih soseskah Moste in Kodeljevo gradili stanovanja po prejšnjih urbanističnih normativih brez garaž. To je tudi ena večjih pomanjkljivosti pri kompleksnem urejanju stanovanjskih sosesk nasploh. V zvezi s tem in ker zelo hitro narašča število lastnikov avtomobilov, predstavlja to že sedaj za takšno strnjeno naselje, kot so Moste in Kodeljevo, resen problem. Samo na Kodeljevem je okrog 200 interesentov za garaže. Če bi vsem tem odobrili lokacijo za gradnjo garaž, bi dobesedno zasedli vse zelenice, parke, peš poti, parkirne prostore in otroška igrišča.

Zato je stališče mestnega sveta in naše skupščine, da velja to vprašanje reševati s koncentracijo, tj. graditi velike garažne hiše nad zemljo, pod njo in v več nadstropjih. Prav zato svet za urbanizem pri občinski skupščini ne more sprejemati prošenj za odobritev lokacije niti posameznikom in tudi ne majhnim skupinam 5—6 prosilcev. Če pa kdo od teh lokacijo vendarle dobi, gre lahko samo za provizorij na lastnem zemljišču — in še tega svet načelno ne odobrava.

Gradnja nekaj garažnih hiš na mestnem območju naše občine je že v načrtu. Tako na primer bomo gradili garažno hišo za področje Vodmat in Moste v trikotniku med železniškimi progami Ljubljana—Zidani most in Ljubljana—Novo mesto. Cena garaže naj bi bila približno 700 tisoč S din, kar je za današnje razmere še dokaj znosno. Na tem področju je občina Center zaprosila za gradnjo garažne hiše. Naša občinska skupščina je na to pristala, vendar pod pogojem, da tudi naši stanovalci, ki tukaj stanujejo in so zainteresirani, dobijo primerno število garaž.

Predvidena je tudi gradnja garažne hiše v jami Na peči, v katero naj bi vključili tudi prostore za otroško varstveno ustanovo in trgovski lokal.

Ureditveni načrt za vzhodni del soseske I prav tako predvideva dve garažni hiši na prostoru, ki ga zdaj zavzema ulica Bratov Rozmanov s kapaciteto 60 predelkov.

Naša SKUPNOST

GLASILO SZDL LJUBLJANA-MOSTE-POLJE

Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Šturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. telefon 315-980. Tekoči račun pri NB Ljubljana, občinski odbor SZDL Ljubljana-Moste-Polje, Naša skupnost 503-8-211. Celotna naročnina 3,60 N dinarjev, polletna 1,80 N dinarjev, posamezna številka 0,30 N dinarjev. Tisk ČZP Kočevski tisk, Kočevje. Kličje ČZP Ljudska pravica, Ljubljana. Po-

Viharnik noče graditi hiše

ZABAR: Zakaj pa ti, Viharnik ne zidaš? Kaj te nič ne mika, da bi imel na stara leta svojo hišo?

VIHARNIK: Veš kaj, jaz sem že vse zamudil...

ZABAR: Kako to misliš — »zamudil«?

VIHARNIK: Če bi hotel imeti svojo hišo, bi moral začeti graditi že takoj po rojstvu: 5 let čakaš na grad-

beno dovoljenje, 5 let zidaš, 40 let plačuješ dolg, 20 let pa razlika, ki je nastala zaradi dviganja cen gradbenim storitvam, medtem ko si čakal na gradbeno dovoljenje!

Pred letnim obračunom

NEKAJ MISLI OB PRIPRAVAH NA REDNE LETNE KONFERENCE AKTIVOV ZVEZE MLADINE NAŠE OBČINE

Čas, v katerem potekajo priprave na letne konference aktivov ZM, je nedvomno izrednega pomena za mlade ljudi. To je čas živahne družbene dejavnosti v težnji za čim doslednejšim uveljavljanjem ciljev gospodarske oziroma družbene reforme, sklepov brionskega plenuma ZKJ in ne nazadnje uresničitev sklepov II. republiške konference Zveze mladine Slovenije. Vsi ti politični dogodki zahtevajo poglobljeno vključevanje Zveze mladine kot idejno-vzgojne organizacije v družbeno dogajanje. Zato je prav, da v nadaljevanju obravnavamo nekatera vprašanja, ki so važnega pomena za razvoj Zveze mladine v občini.

ZAOSTRENI ŽIVLJENSKI POGOJI MLADIH TERJAJO ANGAŽIRANJE VSE DRUŽINE

Ko govorimo o pripravah na letne konference, ne moremo prezreti razprav in sklepov lanske letošne konference ObK ZMS, ki je temeljito spregovorila o zaostrenih življenjskih pogojih mladih in se kažejo v možno- stih nadaljnjega šolanja, štipendiranja, zaposlovanja, ukinjanja regresov, zapiranja vrat mladim strokovnjakom in odhajajo strokovne delovne sile v tujino. Vsem tem in podobnim vprašanjem bodo morale konference dati svoj ton in preiti iz obdobja razpravljanja in sprejemanja sklepov v vsakdanjo življenjsko prakso skupno s samoupravnimi organi in subjektivnimi silami.

Ker so vsa zgoraj omenjena vprašanja pomembna za celotno družbo, ne bo odveč, če bi v pripravah na konference sodelovalo čimveč mladih ljudi in ob pomoči članov samoupravnih organov, ZK, SZDL in Zveze sindikatov organizirali široko razpravo po aktivih o vsej problematiki in le-to na konferenci podkrepili z ustreznimi argumenti. Prepričani smo, da bo le s takim delom prišla do veljave organizacija ZMS kot najširša samoupravna tribuna mladih ljudi, polnih zaleta in avantgardne sile.

AKTIV ZMS NAJ BO ODRAZ INTERESOV IN ŽELJA MLADIH LJUDI

Mnogo upravičenih kritičnih besed je bilo naslovljenih na račun dilem, ki so prisotne v Zvezi mladine. Zato se nam zdi pomembno poudariti, da mora biti aktiv ZM odraz hotenj, mišljenj, interesov in želja mladih ljudi, ki naj prek posebnih interesnih dejavnosti vključujejo v svoj krog čimvečje število mladine. Zato bo potrebno prilagoditi programe dela gornjim oblikam in preiti iz zastarelih, okostene-

lih in togih oblik dela k sproščenim, demokratičnim oblikam organiziranja dela Zveze mladine. Takšna usmeritev pa bo terjala vključitev čim širšega kroga naših občanov, ki se na ta ali oni način ukvarja z delom in vzgojo mladine. S tem pa bo tudi delo Zveze mladine postalo resničen odraz želja mladih ljudi.

ZVEZA MLADINE MORA POSTATI SESTAVNI DEL SAMOUPRAVNEGA SISTEMA

V demokratičnem razvoju naše družbe in v doslednejšem samoupravljanju mora tudi Zveza mladine najti svoje mesto, ki ji po njeni vlogi in družbenopolitični funkciji pripada. Svoje in družbene probleme mora reševati v sodelovanju s samoupravnimi organi. To pa bo mogoče doseči le z aktivnim sodelovanjem članov na zborih delavcev in volivcev, na javnih tribunah, proizvodnih konferencah in z delom mladih v samoupravnih organih. Omembe vredno se nam zdi, da se mladinska organizacija kot idejno-vzgojna organizacija energično zavzema za usposabljanje in širjenje marksistične znanstvene misli med mladimi. Zeleč to v praksi dosledno uveljavljati se morajo mladi na konferencah zavzemati tudi za organizirano družbeno-ekonomsko izobraževanje delovnega človeka, kar nam bo edino jamstvo, da bomo lahko dosledneje obračunali z birokratizmom, etatizmom in načrtnim zaviranjem samoupravljanja.

VREDNOTENJE DELA MLADINSKEGA AKTIVISTA

Nemalokrat se zgodi, da se delo mladinskega aktivista ne istoveti z delom drugih funkcionarjev, kar ima za posledico nedelavnost posameznikov v vodstvu Zveze mladine. Vse negativne, pikre pripombe s strani mojstrov, predelavcev ali vodilnih

uslužbencev prav gotovo negativno vplivajo na predsednika ali sekre arja mladine, ki je prisiljen vsak mesec uro ali dve med delovnim časom opravljati obveznosti do mladinskega aktivista in njegovega dela.

Za dosledno izvajanje sklepov IV. plenuma CK ZKJ

Po IV. plenumu CK ZKJ so komunisti v naši občini na svojih sestankih kritično ocenjevali svoje delo, se tako dotaknili tudi samoupravnih izkušenj in odnosov v ZK ter v skladu z zaključki IV. plenuma sprejeli sklepe in programe za bodoče delo.

V vevški papirnici so komunisti razpravljali predvsem o vlogi svoje osnovne organizacije in prišli do zaključka, da njihova organizacija mnogokrat ne sledi dogajanju v podjetju. To se je odrazilo tudi v počasnem razvoju delitve in neposrednega upravljanja. Komunisti so bili enotni v tem, da je treba spremeniti zastarelo obliko veljavnosti sklepov osnovne organizacije in da ZK ni poklicana kontrolirati sklepe samoupravnih organov.

V Izolirki so komunisti obravnavali pojave v podjetju, ki po njihovem mnenju škodujejo razvoju samoupravnega sistema. Razprava je bila pozitivna v toliko, ker je bila problemska, manjkalo pa je do- ločnejših ugotovitev in zaključkov o tem, kdo so tisti, ki zavirajo samoupravo in kako postopati proti takim pojavom.

Komunisti v Kolinski tovarni so ugotovili zlasti to, da ima kolektiv kot celota premo- lo vpliva na politiko in odlo- čanje samoupravnih organov, ki so v mnogih primerih pre- več uokvirjeni in zaprti. Zav- zemali se bodo predvsem za to, da se samouprava približa neposrednemu proizvajalcu.

Tudi v kombinatu Žito so se člani ZK zavzemali za kvali- tetnejše samoupravne odnose. V razpravi so analizirali ne- katere pojave, kot npr. odlo- čanje mimo samoupravnih or- ganov, vsiljevanje raznih skle- pov ipd. Enotni so bili tudi v tem, da mora priti do večje javnosti dela in da je treba spremeniti nezaupljiv odnos do človeka, ki je nosilec in ustvarjalec socialističnih odno- sov.

Komunisti Javnih skladišč so bili kritični predvsem do svo- jega dela in bili enotni v tem, da je težišče dela komunistov usmerjeno v krepitev samo- upravnega sistema in razvijanje demokratičnih in huma- nih odnosov v kolektivu. Ker so tudi ugotovili, da vrsta skle- pov, ki jih sprejme osnovna organizacija, ne zaživi, so spre- jeli sklep, da bodo izvrševanje sklepov redno kontrolirali.

V osnovni organizaciji Slo- venija ceste so se komunisti

Menimo, da bi morale mladinske konference tudi o tem vpra- šanju temeljito spregovoriti in končno razčistiti z mojstrsko mentaliteto. Jasno bi moralo bi- ti, da je predsednik aktiva Zve- ze mladine prav tako potreben

kot drugi funkcionarji in njego- ve funkcije ne bi smeli vredno- titi kot nekaj nepotrebnega ali kot nujno zlo, ki mora obstajati zaradi družbenopolitične uredit- ve.

Ivan Kuhar

zavzemali za popolnejše infor- miranje. Ugotavljali so, da običajna komunikacijska sredstva ne zadostujejo za poglobljeno razpravljanje komunistov o različnih problemih.

Razprave terenskih osnovnih organizacij so bile usmerjene predvsem na področje krajevne in občinske samouprave, v negativne pojave v občini ter na delo občinskega komiteja.

V konkretnih razpravah so se zavzemali za večjo pristojnost krajevnih skupnosti in za ne- posrednejše oblike samouprav- ljanja na terenu in iskanje no- vih oblik dela z volivci, za do- slednejše izvajanje sklepov, za odločnejše odstranjevanje ne- gativnih pojavov, kot so korup- cija, špekulacija, odločanje mi- mo skupščine in samoupravnih organov, odnos uslužbencev ob- činske uprave do občanov ipd. Iz vsebine teh in drugih raz- prav je očitno, da so komuni- sti razumeli smisel IV. plenu- ma in da so za dosledno uve- ljavljanje sklepov in smernic IV. plenuma CK ZKJ.

SKLIC ZBOROV VOLIVCEV in zborov delovnih ljudi

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je na seji dne 9. septembra 1966 sprejela sklep o sklicanju zborov volivcev in zborov delovnih ljudi naše občine v času od 25. septembra do 10. oktobra tega leta.

Pri pripravah na zборе volivcev sodelujejo občinski od- bor in krajevni odbori SZDL in občinski sindikalni svet. Važ- na naloga pri pripravah pa gre tudi odbornikom občinskega zbora, ki morajo tesno sodelovati s predstavniki odborov so- cialistične zveze, odborniki zbora delovnih skupnosti pa naj bi sodelovali s predstavniki sindikalnih organizacij v delov- nih organizacijah svoje volilne enote.

Vsaka krajevna oziroma delovna skupnost bo obravnavala svoje specifične probleme. Vendar pa občinska skupščina, občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet priporočajo in predlagajo za zборе naslednji dnevni red:

a) ZA ZBORE VOLIVCEV:

1. Izvolitev organov zbora;
2. Poročilo o izvršitvi sklepov zadnjih zborov volivcev;
3. Poročilo sveta KS (aktualni problemi KS)
4. Predlaganje kandidatov za sodnike občinskega in okrožnega sodišča in volitve članov poravnalnega sveta;
5. Poročilo službe za pravno pomoč občanom;
6. Predlogi in pritožbe občanov in informacije (zamenja- va osebnih izkaznic, revizija volilnega imenika itn.

Osrednja točka dnevnega reda na zborih volivcev naj bo poročilo sveta krajevne skupnosti. Točen naslov in obseg te točke dnevnega reda naj določi KS sama, njeni zastopniki pa naj bodo poročevalci.

b) ZA ZBORE DELOVNIH LJUDI

1. Izvolitev organov zbora;
2. Poročilo o izvršenih sklepih zadnjih zborov;
3. Razprava o družbenem razvoju in proračunu občine za prvo polletje 1966;
4. Predlogi in pritožbe volivcev in informacije (zamenja- va osebnih izkaznic, revizija volilnega imenika itn.)

Osrednja točka dnevnega reda na zborih delovnih ljudi naj bo razprava o družbenem razvoju in proračunu občine za prvo polletje 1966.

Ob tej priliki obveščamo naše bralce, da bomo v bodoče v posebni rubriki objavljali odgovore na aktualna vprašanja »kupnega pomena, ki so bila postavljena na zborih volivcev in zborih delovnih ljudi.

■ Naš intervju ■

Tokrat predstavljamo trenerja mladega kluba, ki je v zadnjih dveh letih dosegel največje uspehe, predvsem pa vzpon v naši občini. To je plavalni klub Slavija in trener Janez Gašperin.

Trener Janez Gašperin je eden glavnih strokovnjakov v Sloveniji za svojo panogo, poleg tega pa še znan smučarski učitelj. Po poklicu profesor telesne vzgoje več časa kot v službi pre- bije ob plavalnem bazenu. V se- zoni traja njegov delovni dan tudi po 8 ur dnevno, vse to pa za honorar, ki ga ni vredno ome- njati. Pomagata mu pri delu še dva starejša plavalca (vsi drugi so še pionirji), sicer pa s pred- sednikom kluba Tonetom Nova- kom pomenita plavanje na Vev- čah. Predvsem njun (in seveda tekmovalcev) so letošnji uspehi: 3. mesto v Sloveniji med člani in članicami, 2. mesto med starej- šimi in mlajšimi pionirji in 1. mesto v slovenski plavalni ligi. Postavili smo mu enaka vpra- šanja kot zadnjič Čika Gustiju. Kako da ste se odločili za delo

prav v Vevčah, kjer plavanja pred vašim prihodom pravza- prav še ni bilo?

(Nadaljevanje na 8. str.)

Janez Gašperin

Genjeni naročniki

Prosimo vas, da morebitno spremembo svojega na- slova takoj sporočite na naš- še uredništvo Ob Ljublja- nici 42/II.

To velja tudi za more- bitno spremembo naziva ulice, hišne številke ali za spremembo naziva bloka, v katerem stanujete. S tem se bomo oboji izognili vsem nevšečnostim glede redne in pravočasne dostave lista na dom.

Obenem vas ponovno pro- simo, da poravnate zaostalo naročnino po položnici, ki smo jo priložili v zadnji šte- vilki Nsk.

Uredništvo

Kako v telesni kulturi morda na zeleno vejo . . .

Osnovno vprašanje, ki si ga sedaj že več kot leto dni zastavljajo športniki, je: Kaj bo s športno dejavnostjo v prihodnje? V reakciji po gospodarski reformi so se namreč porušili skoraj vsi dosednji načini financiranja, šport je postal ena najprivlačnejših dejavnosti, kjer se je lahko začelo trgati sredstva (to se pravi izvajati reformo). Žal je tako.

Ob vsesplošnem izgubljanju ugleda v svetovnem športu (da ne bi izginili iz svetovnega športa, organiziramo svetovna prvenstva in druga velikanska tekmovanja), ob tem, da razen izjem (košarkarji, Cerar, Horvat in Nikoličeva) naši tekmovalci v mednarodnih arenah nimajo domala nobene veljave, medtem ko si take afirmacije žele brez izjeme vse dežele sveta, pri nas še nadalje gledamo na telesno kulturo kot zakup posameznih zanesenjakov. Podiramo še tiste redke sledi načrtnosti in prepustimo vse slučajju. Tako je enega največjih udarcev telesni kulturi zadal pred kratkim zvezni izvršni svet, ki je sklenil, da bo iz sredstev federacije v bodoče financirana izključno olimpijska odprava, vse drugo (svetovna prvenstva, balkanske igre, mednarodna tekmovanja itn.) pa naj financirajo občine ali delovne organizacije. Trenutno sicer še ni jasno, ali bo ta absurd obveljal, kajti naletel je na nepričakovano oster odpor vseh športnih organizacij, vendar je to eden kazalcev, na čem trpi naš šport. Dejstvo je namreč, da športno življenje vodijo pri nas laiki, ljudje, ki jim je to le konjiček (še sreča, da jih je kaj), pa funkcionarji, ki so zaradi raznih zaslug postavljeni na kako odgovorno mesto v športu. Ti potem krojijo pota telesni kulturi in se spuščajo v strokovne probleme — poleg seveda vseh naš ostalih. Na nobeno področje družbene dejavnosti pri nas se namreč ne »spozna« toliko ljudi, kot prav na šport. Vsem pa nam bi moralo biti jasno, da ne more vsak dajati nasvetov n. pr. kemični industriji ali pa ne more biti vsak predsednik društva fizikov ipd.

V takem našem odnosu celo ni izjem. Na zadnji seji naše občinske skupščine je eden od edinih dveh diskutantov pod točko Telesna kultura (sicer ni ne

odbornik ne športni delavec) s sočnimi izrazi ugotovil, da nam šport razen šolske telovadbe ni potreben in je samo obremenjevanje naših skladov in proračunov.

Pustimo to. Toda kljub temu se v naši občini lahko pohvalimo, da le ne prepuščamo vse slučajju in smo eni prvih v Sloveniji, ki poskušamo tudi s konkretnimi rešitvami. Pobudo za to pa je pri nas prevzela prav občinska skupščina, kajti svet za telesno kulturo sam ni uspel. Izoblikovan je bil predlog, ki so ga na zadnji seji občinske skupščine predložili odborniki in nanj ni bilo nobenih pripomb.

Bistvo novega načina financiranja je, da tudi šport sodi v družbeno upravljanje in ni le zasebni konjiček. Delovne organizacije iz naše občine naj bi prevzele patronate nad posameznimi športnimi organizacijami. Tako naj delovna organizacija presodi, koliko sredstev bo namenila za šport v klubu, ki ga bodo imeli v patronatu, pa bodo funkcionarji tudi predstavniki podjetja. Predvsem bo tako rešen problem nekontroliranega dajanja sredstev. Doslej so namreč vsa sredstva delovnih organizacij šla v »skupni žakelj« za šport. Kaj je bilo s temi sredstvi napravljenega pa se ni videlo ne zvedelo. Zdi se, da bodo delovne organizacije bolj zadovoljne, če bodo vedele, kam gredo sredstva in kaj je z njimi narejenega. Še več, spremljale bodo uspehe svoje investicije in tu bodo lahko tudi osnove rekreacije v kolektivih.

Nekateri se pri tem boje, da nismo dovolj zreli, da nekatere delovne organizacije ne bodo razumele potreb športa, da bodo postavljale pred vse še vedno osebni standard. Verjetno bo res kak tak primer, vendar smo prepričani, da taka izjema ne bo dolgo zdržala taka nepravilna gledanja.

Pri takem načinu pa je za športnike predvsem važno to, da bodo končno le enkrat na začetku leta vedeli, koliko sredstev naj pričakujejo v tekočem letu. Le tako je namreč moči načrtno delati in pričakovati rezultate. Žal letos še v avgustu niti občinska zveza za telesno kulturo niti osnovne organizacije niso vedele, s kakšnimi sredstvi lahko računajo za že skoraj minulo leto 1966. Verjetno, da tako ni mogoče delati v nobeni drugi družbeni dejavnosti, sploh pa ne v športu, ki opravlja tako pomembno funkcijo: skrbi za zdravje in boljše delovno sposobnost ljudi.

Kot prvi so v naši občini pristopili k delovnim organizacijam rokometarji Slovana (če izvezemo vevško papirnico, kjer tak način dela — sicer nepriznan — obstaja že dolgo časa). Dali so svoje delovne načrte, v katerih je na prvem mestu množičnost (rokomet je eden najpopularnejših športov med šolsko mladino), in proračune, skratka obširni material delovnih organizacijam. Javna skladišča, SAP in OLMA, kjer so ga potem obrav-

navali na svojih delavskih svetih.

Predstavniki občinske skupščine pa še nadalje pomagajo pri tem delu. To je predvsem potrebno zato, da bodo vse športne organizacije dobile svoje pokrovitelje in ne bi nekateri popularnejši športi dobili preveč pokroviteljev. Tako se je na občinski skupščini izoblikoval tudi predlog, na katerega je večina delovnih organizacij že pristala: vevška papirnica, Agrokombinat Emona, Hladilnica Zalog, Zima in še nekatera manjša podjetja s področja Polja naj bi prevzela klube SD Slavije (hokej, plavanje in nogomet), Arbo iz Podgrada naj bi skrbel za TVD Partizan Zalog, kjer so skakalci-smučarji in igralci namiznega tenisa. Za alpske smučarje bi skrbeli kar 2 podjetji: Mineral in Proktor Vulkan, za atlete pa Toplarna.

Nogometni klub Slovan je že našel pokrovitelja: Kemična tovarna, Indos, Kolinska in Tovarna kleja, medtem ko košarkarji še iščejo stike s Saturnusom, Žitom, Izolirko in Črevarino, kegljači Slovana pa z go-

stinskimi podjetjem Moste in Mižarstvom iz Most. Vsi strelci občine naj bi bili pri Železniškem gradbenem podjetju in Železniški tovarni postaji, ki ima že doslej najmočnejšo strelsko družino v občini.

Tu pa nismo omenili društev TVD Partizan in šolskih športnih društev. To so predvsem množične organizacije, ki ne dosega posebnih kvalitativnih dosežkov in to tudi ni njihov namen.

Poleg omenjenih sredstev bodo namreč še naprej obstajala sredstva iz proračuna občine, ki pa bodo namenjena za vzdrževanje objektov (čez 10 milijonov), za društva TVD Partizan in šolska športna društva, za honorarje trenerjev in delovanje občinske zveze za telesno kulturo. Poleg tega pa bodo pri svetu za telesno kulturo poskušali ustanoviti sklad za investicije. Vanj naj bi se stekali prispevki podjetij zunaj občine, naših podjetij, ki to žele in drugi dohodki. Iz tega sklada bi gradili nove objekte. Vanj je kot prvi že prispeval TEOL, ki je svoja sredstva tudi namenil, in sicer za asfaltiranje šolskega igrišča pri šoli Polje.

Tako naj bi bila regulirana telesnokulturna dejavnost v naši občini, kolikor je pač v moči občanov in organizacij te občine. Za vrhunski šport (tudi to imamo pri nas — košarkaška zvezna liga), za tiste, ki sodijo že kot predstavniki naše domovine na svetovnem športnem polju, pa bodo morali poskrbeti pristojni višji organi.

Nedvomno bo tak način zelo velik korak naprej v priznavanju telesne kulture kot življenjske nuje današnjega časa. Zelimole, da bo stvar tako uspešna, kot je zamišljena in začeta. To pa je odvisno od vseh nas, od našega razumevanja. Odborniki, ki jim je bilo to predloženo, so to sprejeli z razumevanjem. Morda zato, ker je bil v gradivu, ki so ga prejeli, tudi poudarek, da ima 40 % mladine v naši občini telesne napake, slabo držo in je telesno nezavrtih. To pa je moči odpraviti le z redno telesno vadbo.

Prvenstvo SRS 1966 za mlajše pionirje 50 m crawl — dvojna zmaga, Rafko Potočnik in Tone Gorše.

Naš intervju

(Nadalj. s 7. str.)

— Kot mlad trener sem imel svoje načrte. Želel sem začeti iz nič, da bom lahko pozneje videl, kaj sem naredil. Pri izbiri sem imeli srečo. V Vevčah sem namreč našel na premišljene športne funkcionarje (no, govora je predvsem o predsedniku kluba Tonetu Novaku), ki jim je bilo jasno, da ni moči doseči uspehov čez noč in so pred uspehe postavljali še množičnost. Reči moram, da je malo tako razsodnih funkcionarjev in naš trud je bil z uspehi poplačan letos, po treh letih trdega dela.

Kakšne pogoje imate za delo?

— Če bi hoteli dosežati vrhunske dosežke (od teh pa niso daleč — op. p.), potem so pogoji slabi: v premajhnem kopališču imamo čas za trening le, kadar ni v bazenu kopalcev. Nemogoče je tudi delati brez zimskega bazena. Če pa nimamo prevelikih ambicij, so pogoji še kar zadovoljivi. Vendar pa boli nekaj: Ljubljani so več vredna svetovna prvenstva v pravilčno dragi športni dvorani Tivoli, kot pa prepotrebni telesnovzgojni objekti, pri čemer predvsem mislim na vsaj 2 nujno potrebna zimska bazena.

Nam sicer ne zadošča tudi naš mali letni bazen, vendar pa so stroški za gradnjo novega tako veliki, da bo kolektivu vevške papirnice, ki kaže za nas res vzorno razumevanje, težko zgraditi novega.

Kakšne načrte imate za svoje delo?

— Že letos se je nekaj tekmovalcev prebilo v kvalitetni jugoslovanski vrh. Potrebujejo ogromno treninga, ob njih pa ne smemo pozabiti na nove. Zato so problem trenerji. Dosedanja Robida in Prevodnik, ki sta zelo zaslužna za uspehe pionirjev, zaradi študija ne moreta več delati. Tako bo treba najti primerno nadomestilo zanj, kar pa je skoraj nemogoče.

Če želimo doseči kaj več, potrebujemo 50-metrski bazen, sam pa bi moral biti profesionalni trener. Nemogoče je namreč tako zahtevno delo kombinirati še z drugimi zadolžitvami. To je moja perspektiva. Da, pri tem bi seveda radi še zimski bazen; to je mogoče doseči tako, da bi prekrili sedanji 33-metrski bazen.

Kakšno mesto zavzema plavanje v naši občini?

To je mlad šport, vendar zaje- ma tekmovalce prav iz vse občine, čeprav jih je razumljivo največ iz Polja, Vevč in Sostrega. Po uspehih je plavanje drugi šport v občini, takoj za košarko. Upam, da s tem nisem storil nikomur krivice, ker ne poznam dobro dosežkov drugih panog.

Kaj menite o drugih športnih panogah v občini?

— Cenim košarko in rokomet, in sicer zaradi kvalitete, sistematičnega dela in množičnosti. Veseli me, da so oživeli delo smučarji-atleti. Zelo cenim Čika Gustija kot požrtvovalnega delavca in sem prepričan, da bo dvignil raven atletike na mesto, ki kraljici športov pripada.

O nogometu nerad govorim. Ne zaradi igre, ampak zaradi pojavov v njem. Mislim pa, da ima prav ta občina z njim slabe izkušnje. Vsaj približno vemo, koliko sredstev je šlo v prazno za neslavni konec Slovana v II. zvezni ligi. Ali je to šport? Jaz zase sem to vprašanje že razčistil . . .

Mlade nade: Rafko Potočnik, Tomaž Jurman, Srečko Andrič in Tone Gorše